

CLAIRE HEYWOOD

DE SCHADUW VAN PERSEUS

‘[Een] opmerkelijk frisse draai aan een klassiek verhaal, de vermeende dappere avonturen van Perseus, de Griekse held die de angstaanjagende Medusa doodde [...] Verteld vanuit het perspectief van drie zeer verschillende maar even boeiende vrouwen, is Heywoods tweede roman onderhoudend en indrukwekkend.’ – *Booklist*

‘Levendig [...] Heywood verbeeldt goed hoe de slimme, sterke vrouwelijke personages hun leven opbouwen naast wraakzuchtige en destructieve mannen.’
– *Publishers Weekly*

‘Uniek en ontroerend [...] *De schaduw van Perseus* sleept je mee in de hartverscheurende tragedie [...] Een aanrader.’
– *Historical Novel Society*

Hij is de geschiedenis in gegaan als held, maar de vrouwen die hem het beste kenden, herinneren zich een heel andere man...

Na *Dochters van Sparta* waagt bestsellerauteur Claire Heywood zich nu aan een vrouwelijke hervertelling van de mythe rond de grote held Perseus. De stemmen van drie vrouwen die in de traditionele mythologie buitenspel werden gezet komen tot leven: zijn moeder Danaë, zijn trofee Medusa en zijn vrouw Andromeda.

Danaë werd verbannen uit haar thuisland vanwege een profetie die voorspelde dat haar ongeboren kind op een dag de dood van haar vader, de koning van Argos, zou veroorzaken. In een afgelegen vissersdorp moet ze een nieuw leven opbouwen voor zichzelf en voor haar jonge zoon Perseus.

Medusa maakte deel uit van een teruggetrokken groep vrouwen die diep in de bossen woonden, de Gorgonen. Ze heeft altijd elk contact met de buitenwereld gemeden, tot de dag dat ze een gewonde jongen genaamd Perseus in het bos aantreft.

Andromeda weet dat een offer aan de goden nodig is als een zandstorm haar nomadische woestijnstam dreigt te vernietigen. Wanneer de sterke Perseus tussenbeide komt, neemt Andromeda's leven een nieuwe wending.

Perseus raakt steeds meer geobsedeerd door zijn eigen lotsbestemming, en zijn heroïsche reis werpt een schaduw van geweld en vernietiging over de levens van drie vrouwen. Wanneer hij ze het zwijgen probeert op te leggen, ontdekken zij dat het herwinnen van hun eigen stem hun enige hoop is op een betere toekomst.

Claire Heywood studeerde klassieke talen aan de universiteit in Warwick, werkte in Bath als gids bij het museum voor Romeinse baden en woont momenteel in Bristol. Eerder verscheen van haar *Dochters van Sparta*.

De schaduw van Perseus werd vertaald door Saskia Peterzon-Kotte.

CLAIRE HEYWOOD

De schaduw van Perseus

Vertaald uit het Engels door
Saskia Peterzon-Kotte

De vertaling van het fragment uit de *Ilias* is afkomstig uit *Ilias*, Homeros, vertaald door Imme Dros (Uitgeverij Van Oorscot, 2015)

© 2023 Claire Heywood

Oorspronkelijke titel *The Shadow of Perseus*

Oorspronkelijke uitgever Hodder & Stoughton, an Hachette UK company

© 2023 Nederlandse vertaling Uitgeverij Orlando bv, Amsterdam

Vertaald uit het Engels door Saskia Peterzon-Kotte

Omslagontwerp Joyce Zethof

© Foto auteur Ellie Smith

Zetwerk Pre Press Media Groep

ISBN 978 90 832552 5 5

NUR 302

www.uitgeverijorlando.nl

HOOFDSTUK I

Danaë liep met verende tred de steile helling naar de tempel op. Ze lachte toen de wind aan haar rokken rukte en haar omhoogvoerde over het platgetreden pad dat kronkelend over de rotsachtige heuvel liep. Ze hoorde Korinna achter zich hijgen en voelde het zweet op haar voorhoofd parelen, maar ze zette door. Ze waren bijna bovenaan.

‘Het is niet ver meer,’ verkondigde Danaë en ze draaide zich om naar haar dienaress, maar haar grijns verflauwde enigszins toen ze Korinna met de zware wijnkruik zag worstelen. ‘Laat mij die maar tillen,’ bood ze aan, opeens schuld bewust vanwege het meedogenloze tempo dat ze had aangehouden.

‘Maakt u zich geen zorgen, meesteres. We zijn er nu bijna, zoals u al zei.’

Toch minderde Danaë vaart en de rest van de weg droegen ze de kruik tussen hen in, waarbij ze ieder een van de kleien handvatten vasthielden. Het had moeilijk kunnen zijn om dat gewicht te verdelen tussen twee paar slanke armen, maar Korinna was al zo lang bij haar dat ze wel wisten hoe ze samen moesten bewegen. Net zoals wanneer haar dienaress haar ’s ochtends aankleedde of haar haar opstak met ingewikkelde vlechten, of als ze samen het weefgetouw opzetten met kleurige wollen draden, terwijl hun lijven vloeiend om elkaar heen golfd en elke hand wist waar hij nodig was.

Toen de helling eindelijk vlakker werd en de tempel in zicht kwam, bleven de twee meisjes staan om op adem te komen. Hoewel Danaë de stenen muren al heel vaak had gezien, was ze er toch steeds weer

van onder de indruk. Elke steen zat perfect op zijn plek, in een ronding tussen twee naburige exemplaren, zodat er een enorme cirkel verrees op het plateau. Het was niet groter dan haar eigen huis – kleiner, waarschijnlijk – maar toch hadden die stenen iets onbeweeglijk stevigs, waardoor het bouwwerk groter leek dan het was. Dit was een plek voor goden, niet voor stervelingen.

Dat gevoel werd enigszins afgezwakt door de zeer sterfelijk uitziende dienaar die in de deuropening verscheen. Korinna en zij zetten de wijnkruik op het grind toen de man op hen afkwam en het ochtendlicht op zijn pokdalige wangen en kalende hoofd scheen.

‘Ah, vrouwe Danaë,’ riep hij en hij sloeg zijn handen ineen terwijl hij met grote stappen in hun richting liep. ‘U bent opnieuw welkom in de tempel van de goddelijke tweeling, Paion Apollo en vrouwe Artemis.’ Hij keek omlaag naar de kruik. ‘Weer een offer voor heer Apollo?’

‘Ja,’ zei ze hijgend, nog buiten adem van de klim. ‘Mijn vader vraagt heer Apollo om een gunstig antwoord op de vraag over zijn huwelijk. Hij vraagt de stralende god om te onthullen welke bruid hem een zoon zal schenken, zodat hij de vermaarde stad Argos nog meer glorie kan bezorgen, en meer weldadige geschenken kan brengen naar de god die bij deze kwestie zijn beschermheer is geweest.’ Ze dreunde achter elkaar de woorden op die ze de afgelopen twee weken elke ochtend had uitgesproken en zoog daarna haar longen vol lucht.

‘Heel goed,’ zei de dienaar met een hoffelijk knikje. ‘We zullen ervoor zorgen dat het plengoffer wordt uitgegoten. Moge de stralende god glimlachen bij het verzoek van de koning.’ En daarop bukte hij om de logge wijnkruik op te tillen en droeg hem zo ceremonieus mogelijk door de deuropening van de tempel. Danaë volgde hem met haar blik onder de stenen latei en probeerde te kijken hoe het binnen in dat mysterieuze bouwwerk was. Ze zag de flakkering van vuur, schimmige figuren die door het licht bewogen, en daarna ging de deur dicht.

Ze glimlachte. Laat de priesters hun geheimen maar bewaren. Ze

had zich niet helemaal de Larisa-heuvel op gehaast om naar altaars te gluren en formaliteiten uit te wisselen met stoffige oude dienaren. Ze pakte haar rokken bij elkaar en liep de tempel straal voorbij, waarbij ze Korinna achterliet terwijl haar gretige voeten het bijna op een rennen zetten, dwars over het plateau, de stenen knarsten onder haar sandalen tot... Eindelijk.

Danaë bleef abrupt staan, hield haar arm omhoog tegen de felle ochtendzon en keek naar het doel van haar dagelijkse pelgrimstocht. Daar in de verte lag het grote, glinsterende blauw, uitgestrekt tot het de lucht raakte. In alle achttien jaar van haar leven was Danaë nog nooit weggeweest uit Argos. Ze kon zich slechts een voorstelling maken van de werelden die voorbij de zee bestonden, de bruisende mensen die er woonden, de grote avonturen die misschien wel op dit moment plaatsvonden op verre kusten. Haar oom vertelde haar dat soort verhalen als het haardvuur zacht brandde en zij en haar nichten gezellig om hem heen zaten en zijn woorden indronken als honingwijn. Verhalen over monsters en schipbreuken, over vreemde koninkrijken en grote helden. Maar zelfs hij reisde zelden. 'Ik heb hier alles wat ik nodig heb,' zei hij dan, terwijl hij Danaë en zijn dochters tegen zijn brede borst trok.

Ze was dol op die avonden en op de werelden die hij opriep met zijn diepe, volle stem. Maar soms wilde ze dat ze meer kon doen dan alleen luisteren. Door het uitzicht van de Larisa-heuvel kreeg ze nog enigszins het idee dat ze op die verre stranden liep en het zand onder haar voeten voelde. Het was de dagelijks klim waard om daar te gaan staan en de baai in zich op te nemen, om zich dicht bij het grenzeloze blauw te wanen dat haar verbond met een hele wereld daarachter, om een wind tegen zich aan te voelen die vreemde bomen had doen schudden en onbekende getijden had gegeseld. Ze liet het gevoel door zich heen trekken.

'Moeten we nu niet teruggaan, meesteres?' klonk Korinna's zachte stem naast haar.

De moed zonk Danaë in de schoenen. Ze kon nee zeggen en erop aandringen om nog een paar minuten te blijven, nog een uur, maar daar zou haar vader alleen maar ongerust door worden. Ze wilde niet riskeren dat hij in een slecht humeur raakte. Hij was de afgelopen weken al zo gespannen geweest in afwachting van het antwoord van het orakel, en als ze de druk opvoerde, wist ze dat ze de vrijheden die ze had genoten zou kunnen kwijtraken. Ze zoog haar longen nog één keer vol met de lucht van de heuveltop, rukte haar ogen los van de azuurblauwe zee en begon schoorvoetend aan de afdaling, met Korinna aan haar zij.

Ze liepen terug door de stad, wat hun blikken en knikjes opleverde van de vissers die hun ochtendvangst kwamen verkopen, pottenbakkers die hun klei boetseerden of kopjes uit de oven haalden, stoffenververs die in hun grote kuipen roerden en de straten vulden met niet bij elkaar passende geuren: aards, zoet en dan ineens prikkelend scherp. Tussen de werkplaatsen en de wagens, de kraampjes en de stallen, waren mensen aan het roddelen en marchanderen, terwijl ze allemaal probeerden boven elkaar uit te komen. Terwijl Danaë probeerde achter een paar van hen te blijven dralen, popelend om iets anders te horen dan de gebruikelijke paleispraatjes, trok Korinna haar sluier over haar hoofd en versnelde haar pas. Danaë wist dat ze geen reden hadden om bang te zijn. Niemand in Argos zou de dochter van Akrisios, noch een van zijn slavinnen kwaad doen. Dus glimlachte ze beleefd naar iedereen die ze passeerden en volgde het pad dat voor hen werd vrijgemaakt.

Toen ze afsloegen naar de hoofdstraat werd er verderop nog een pad vrijgemaakt. Een bruidsstoet, te oordelen naar de toortsen die omhoog werden gehouden en het bruidslied dat klonk. Ze zag dat de verlegen bruid, die haar sluier omklemde om haar blozende gezicht te verhullen, voorzichtig over de keien stapte om te voorkomen dat haar fraaie saffraankleurige jurk vies werd. Danaë leefde mee met haar nervositeit, al ging er wel een steek van afgunst schuil onder haar medeleven.

Er was in Argos geen gebrek aan mannen die hoopten Akrisios' enige dochter te trouwen. Maar toen die zich een voor een voorstelden, vond haar vader altijd wel een reden om ze af te wijzen. Ze waren te dik, te dun, te arm, te rijk, te dom of te slim. Danaë kende de ware reden voor zijn onwil om haar te laten trouwen. Hij had al een rivaal in haar oom Proitos en kon er niet nog een verdragen.

Maar een maand geleden, na jaren van hoop die de grond in was geboord, had Danaë gehoopt dat haar tijd gekomen was. Er was een jongeman, nauwelijks ouder dan zijzelf, in het paleis komen wonen met zijn vader, een rijke koopman van Kreta. Zoiets was niet bepaald ongebruikelijk; een beetje wijn en wat gastvrijheid hier en daar waren onontbeerlijk om nieuwe schepen naar Navplia te laten komen en haar vader nieuwe luxe spullen te bezorgen. Maar deze gast was anders. Danaë was gehaald om met de man en zijn zoon te dineren. En zodra ze de troonzaal was binnengekomen, had ze hun gezamenlijke blik op zich voelen drukken, veel zwaarder dan die van beleefde nieuwsgierigheid.

De jongen was tamelijk onopvallend geweest met donkere ogen en pafferige wangen. Maar alleen al door het gezelschap van een jongen van haar eigen leeftijd kreeg ze een warme tinteling in haar nek, en ze voelde haar wangen gloeien, hoewel het vuur zacht brandde. Terwijl ze over haar kelk naar hem keek, en hij naar haar, stelde ze zich het leven voor dat ze zouden kunnen delen. Ze hadden geen woord met elkaar gewisseld en toch zei ze tegen zichzelf dat hij aardig en fatsoenlijk was. Dat moest ze geloven, alsof dit eindelijk haar kans zou zijn om te trouwen.

Het was zo goed gegaan. De vader van de jongen was rijk, maar wel een vreemdeling. Hij kon geen aanspraak maken op land, hij had geen macht of loyaliteit waarmee haar vader moest rivaliseren. Hij was de ideale kandidaat, dacht ze. En daar leek haar vader net zo over te denken, want hij knikte met zijn zwartharige hoofd terwijl de koopman over goud, zilver, saffraan en ivoor sprak. Zijn zware wenk-

brauwen, die altijd zo dicht op elkaar stonden, gingen bij elke slok wijn en bij elke overeengekomen ruil verder omhoog.

Maar vervolgens kwam het woord dat ze haar vader al zo vaak had horen uitspreken.

‘Onmogelijk.’

Zijn baard begon te trillen en hij leunde achterover op zijn stoel, zijn gezicht gerimpeld van minachting. De koopman keek verbouwereerd van Akrisios naar zijn eigen, zwijgende zoon en hoewel zijn honingzoete stem bleef vloeien, zat Danaës vader daar als uit steen gehouwen, met zijn armen over elkaar geslagen.

Ze had niet opgevangen wat er tussen hen was gezegd. Iets over nalatenschap, dacht ze, terwijl ze probeerde de laatste ogenblikken op te roepen die in haar oren waren blijven hangen. Maar het had weinig zin. Ze zag aan haar vaders gezicht dat het een uitgemaakte zaak was. De jongen zou vertrekken, net als alle anderen die hem voor waren gegaan, en ze zou haar hoop wederom moeten laten varen.

Dat was het moeilijkste tot nu toe geweest, dacht Danaë. Het was wreed van haar vader geweest om haar de jongen te laten ontmoeten. Er waren er maar weinig geweest die zo ver gekomen waren. Veel vaker had Danaë pas gehoord dat er een huwelijkskandidaat in het Gouden Huis was geweest toen die allang weg was gestuurd, dan moest ze de details te weten komen door de roddels die zich door het paleis verspreidden als vliegen op rijp fruit.

Nog geen twee weken nadat de jongen was vertrokken, had haar vader zijn mannen op reis naar het verre Delphi gestuurd om Apollo te vragen welk meisje hij moest trouwen om er zeker van te zijn dat hij een zoon zou krijgen. Misschien was dat toeval, al wist Danaë in het mistroostigste deel van haar hart al dat dat niet zo was. Haar vader had zijn pijlen op nieuwe mogelijkheden gericht. Waarom zou hij een bruiloft voor haar nastreven, als een huwelijk van hemzelf hem zo'n grote beloning zou kunnen schenken en zo weinig risico met zich mee zou brengen? Ja, hij zou een erfgenaam krijgen – een

echte mannelijke erfgenaam – zodat hij zijn broer voorbij kon streven en de toekomst van Argos voor zijn eigen familielijn zeker kon stellen. En wat voor aandacht zou hij dan nog aan haar toekomst moeten besteden? Hoezeer ze ook genoot van haar tochtjes naar de tempel, waarbij ze heerlijke wijn voor Apollo meenam, ze wist dat ze daarmee de beslissing zou kunnen forceren die haar eigen leven tot iets onbeduidends zou reduceren.

Danaës keel schroefde dicht toen zij en Korinna de stoet voorbij zagen trekken, maar toch voegde ze haar stem bij die van het bruidloftslied dat aanzwol en wegstierf. Ze deed een stil gebedje voor het geluk van de bruid en keek toe terwijl het gesluierde hoofd in de menigte verdween. Weer een meisje dat aan haar leven begint, dacht ze, en ze slikte de bitterheid op haar tong weg.